



T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

BDP

Sayı: 3984
Tarih: 13.09.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'de giderek artan çocuk işçiliği önemli sosyal ve toplumsal sorunlara yol açmaktadır. Çocuk işçiliğinin geldiği boyutlarının etraflıca araştırılması, çocuk işçiliğinin sonlanması için alınması gereken hukuki ve fiili önlemlerin belirlenmesi ve çocuk işçiliğinin yarattığı toplumsal sorunların tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

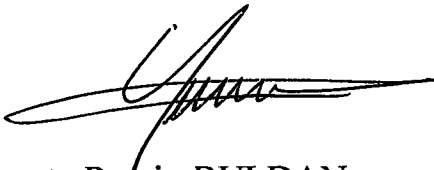
Türkiye'de AKP hükümetinin devam ettirdiği neo-liberal politikalarla birlikte emek alanında tahribat, hak gaspları ve işçi kıyımları giderek artmıştır. İşsizliğin büyük bir sorun olduğu Türkiye'de emekçilerin sorunlarına dair bir adım atılmazken, işçiler giderek sendikasılaştırılmakta, güvencesiz çalışmaya teşvik edilmektedir. Kapitalizmin ihtiyaç duyduğu ucuz emek işgücüne hizmet eden yasalar ve uygulamalarla devlet bizzat bu sorunların sorumlusu olmaktadır. Ucuz işgücünün en büyük kısmını ise çocuklar oluşturmaktadır. DİSK Araştırma Enstitüsü'nün (DİSK-AR), Türkiye İstatistik Kurumu Çocuk İşçiliği İstatistikleri ILO ve SGK İstatistiklerini kullanarak yaptığı hesaplama göre, dünya genelinde azalma eğiliminde olan çocuk işçiliği Türkiye'de kriz sürecinde tekrar canlanmıştır. DİSK-AR Çocuk İşçiliği 2013 raporunda, çocuk işçiliğinin özellikle en kötü çalışma biçimlerinin olduğu tarım sektöründe ve ücretsiz aile işçiliğinin yükselmesinin endişe verici olduğu ifade edilmiştir. Dünyadaki genel eğilimin tersine 5-14 yaş grubu çocuklarda çalışma hayatına katılımın arttığının vurgulandığı raporda, Türkiye'nin bu anlamda son derece kötü bir eğilim içine girdiğine dikkat çekilmektedir. Raporda bunun yanında ev içi çalışan çocuk sayısındaki devasa artışa da işaret edilmiştir. Kriz ile birlikte yükselen güvencesizlik zemininde, çocukların ev içi hizmet üretimini (çocuk ve yaşlı bakımı, temizlik, yemek vb.) giderek daha fazla oranda üstlendiğine, çocukların; çocukluk düşlerini yaşayamadan, çocuk olma haklarını kullanamadan, eğitim hakkından yeterince yararlanamadan, ya serbest piyasanın görünmez eline teslim edildiğine ya da ev içi görünmeyen emeğin bir parçası kılındığına işaret edilmektedir.

Dünya genelinde 2008 yılı itibari ile 5-17 yaş arasındaki çocuk sayısı 1 milyar 586 milyon iken çalışan çocuk sayısı (5-17 yaş) 306 milyon düzeyindedir. Toplamda ise 5-17 yaş arasındaki her 5 çocuktan biri ise istihdamda görünmektedir. Çocuk emeğinin en kötü biçimleri için ise istihdam 2008 yılı için 115 milyon olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye açısından çocuk işçiliğinde düşüş eğilimi durmuştur. 1999-2006 yılları arasında istihdam edilen çocuk sayısı 2 milyon 270 binden, 890 bin düzeyine düşmüştür. 2006-2012 yılları ise çocuk işçiliğinde azalma eğiliminin durduğu ve özellikle tarım kesimindeki artış ile birlikte çocuk işçi sayısının tekrar arttığı bir dönem olmuştur. 2012 yılında çocuk işçi sayısı 893 bine ulaşmıştır.

İstihdam içinde değerlendirilmeyen ev işlerinde çalışan çocukların sayısı 1999 yılında 4 milyon 447 bin iken, 2006 yılında bu sayı 6 milyon 540 bine ulaşmıştır. 2012 yılı için ise bu rakam yaklaşık 1 milyon kişi artarak 7 milyon 503 bine yükselmiştir. Böylelikle 5-17 yaş arası toplam çalışan çocukların (istihdama katılan ve ev içinde çalışan) sayısı 8 milyon 397 bine ulaşmıştır. Toplamda çalışan çocukların tüm çocuklara oranı 1999'dan bu yana % 41'den % 56'ya çıkmıştır.

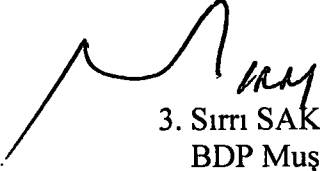
2006 yılından bu yana çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerinin en yaygın olduğu ücretsiz aile işçisi çocuk işçilerin, toplam çocuk işçiler içerisindeki oranı % 41'den % 46'ya, sayısı ise 362 binden 413 bine yükselmiştir. Yine aynı kapsamda değerlendirilen tarım sektöründe çalışan çocukların sayısı da 73 bin kişi artış göstererek 326 binden 399 bine, toplam çocuk işçilere oran ise % 37'den % 45'e ulaşmıştır. Tarımda çalışan çocuklar açısından asıl acı olanı ise tarımdaki istihdam artışının % 66'nın ve ücretsiz aile işçilerindeki artışın % 90'nın 6-14 yaş arası çocuklar olmasıdır. Toplamda da çocuk işçiliğinin artmasına neden olan 6-14 yaş çocuk işçilerin sayısındaki artıştır. Çocuk işçiliğinin geldiği boyutlarının etraflıca araştırılması, çocuk işçiliğinin sonlanması için alınması gereken hukuki ve fiili önlemlerin belirlenmesi ve çocuk işçiliğinin yarattığı toplumsal sorunların tespit edilmesi amacıyla bir araştırma komisyonunun kurulmasını önermekteyiz.



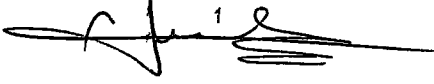
1. Pervin BULDAN
BDP İğdır Milletvekili



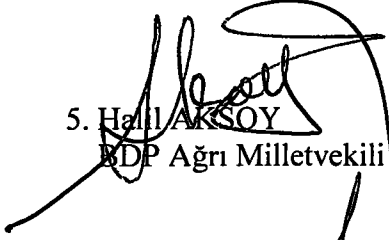
2. İdris BALÜKEN
BDP Bingöl Milletvekili



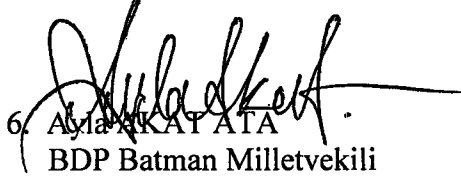
3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili



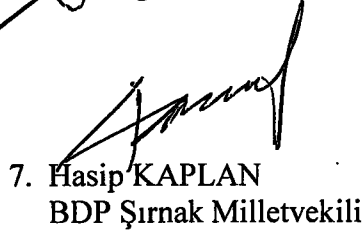
4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili



5. Hacı AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili



6. Aytaç KATATA
BDP Batman Milletvekili



7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili



8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili



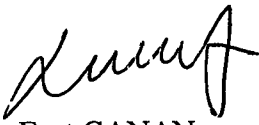
9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

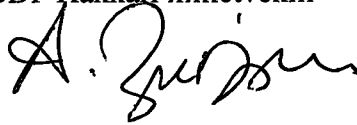


11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil ZOZANİ
BDP Hakkari milletvekili



13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili



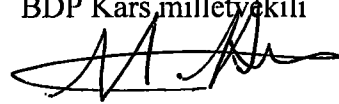
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili



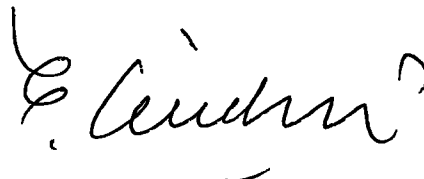
16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

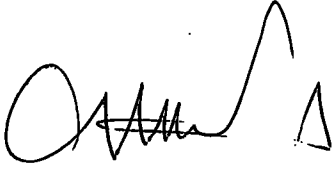


17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

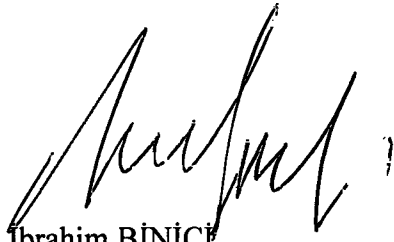


18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

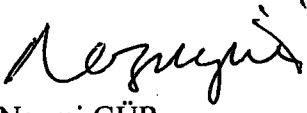




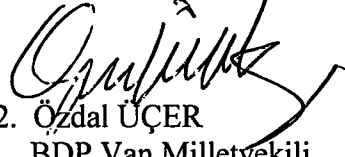
19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili



20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili



21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili



22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili